

MAJLIS...
sz. 680 600 L.
Félf. 240 300 L.
Havonta 40 50 L.
Külföldre a helybeli
áraknak kétszerese
Egyes szám ára kül-
földön: 1500 osztr.
krona, 1 szokol, 2
dinár, 1500 márká, 60
magyar kor. Egyes
szám ára Bukarest-
ben: 2 lei 50 bani

NAGYVÁRADIAI NAPILÓ

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:
Str. Rimnóczy-u. 4

Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.
Sürgőnycim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©

Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjszabás
szerint felvesz min-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetési iroda

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

A pénzügyi és gazdasági válság viharfelhői.

A nagyváradai pénzügyi és gazdasági élet vezérferfiainak nyilatkozatai.

A háború és a béke nélküli béke e nehéz éveinek sok súlyos megoldhatatlan problémái közül most mered felénk a pusztulással fenyegető gazdasági élet legkiáltóbb kérdőjele: hova, merre irányítják Románia pénzügyi és gazdasági életének hajóját. Izgalommal és aggodalommal taglalják, mert érzi mindenki, az előjelek meg vannak hozzá, hogy súlyos gazdasági krízis küszöbén állunk. E krízisnek, mely itt dühörög már az ajtók előtt, egyetlen oka, látható oka, a bankjegyhány, a pénzhiány. Hogy ez miképpen áll elő, azt nehéz volna megmagyarázni. Tizenhét milliárd bankjegy van forgalomban és ez a jegymennyiség állandóan emelkedik, állítólag ez év eleje óta két és fél milliárd az emelkedés, holott éppen ebben az évben szinte napról napra emelkedett a pénzhiány. Bankjegy tehát van elég a kimutatás szerint, csak éppen a forgalomban van kevés. Miért? ez az a kérdés, amelyre nincs felelet. Legalább is nincs kielégítő, felvilágosító, megnyugtató felelet.

A hiteket megszorítják, vagy felmondják, a kamatláb óriási, a számlákat a rendelőik ravasz ürgyekkel küldöztetik vissza, megint az üzleti élet alapja, a tisztesség és megbízhatóság. Mi történik, ha ez még pár hétig, pár hónapig így folyik? Ezt is lehet türelemmel nézni, a mai helyzetet és lehet és szabad tétlenül bevárni, míg a fizetésképtelenségek sorozata megkezdődik és a perek áradata előnti a bíróságokat? Hol vannak a szaktestületek? Miért nem informálják a kormányt, hogy az, ami most folyik, nem defláció, nem pénzhiány, hanem a gazdasági élet lefolytása, minden életerejének kiszivattyúzása és tönkretétele.

Szomorú tényeket állapítunk meg rideg objektivitással. Látjuk, hogy a spekulatörvény alapján felelősségre vonják a kereskedőt, aki a bankban harminc százalékot is fizet a pénz után, ha ugyan kap hitelt? Az iparos keserves munkájával megkeresett pénzéhez nem tud hozzájutni, mert a számlát visszaküldik, kifogásolják, nem mintha nem szállított volna jó és tisztességes munkát, hanem mert a megrendelőnek nincs pénze? A pénzhiány katasztrófálásra fokozódott, hogy már haszonról szó sem lehet, mert több a kamat az igénybevett pénz után, mint amennyit az üzlettel, a műhely-
lyel, a gyárral meg lehetne keresni?

A „betevő” néven ismert jámbor és naiv halandó kihálófélben van, mert vagy fél, hogy neki sem lesz rövidesen elég pénze a saját vállalkozásához és ezért a bankóit otthon tartja, vagy pedig ő maga csap fel bankárnak és kölcsön adja a készpénzt, magas kamatra, magánfeleknek? A bukaresti bankok itteni fiókjaiknak és affiliált intézeteiknek megtiltották a hitelnyújtást. Csak így, egyszerűen, megtiltották.

Mindezek a szimptómák megdöbbentően tárják eléink a valóságot, hogy ha a gazdasági válság eddig is akut volt, most a pénzhiány folytán oly módon készül elhatalmasodni, hogy az következményeiben legsúlyosabb kárára lehet az ország egész gazdaságának.

Hogy miképp lehet a pénzügyi krízis foly-

tán fenyegető katasztrófát elhárítani. Erről intéztünk Nagyvárad pénzügyi és gazdasági életének vezető férfiainhoz. Értékes és figyelemreméltó véleményüket a következőkben reprodukáljuk:

Horváth Árpád a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatója.

— Bár minden ősszel szokott bizonyos pénzszűke beállni, azonban sajnos a mostani pénzkrisis nem sablonos jellegű. A nyári pénz-bővséget rendszerint őszi pénzhiány szokta felváltani, azonban a mai krízis krónikus és csak fokozása az elmúlt évinek. Bukarestben éppen most alakult meg a Banca Nationala kebelében egy ipari hitelintézet, melytől a pénzkrisis lényeges enyhítését reméljük.

— Az ipari hitelintézet lesz hivatva arra, hogy az erdélyi gyáripár rendelkezésére bizonyos hitelt bocsásson. Ma az erdélyi pénzintézetek tartják fenn a tengődő ipart, már pedig az ipar fenntartása az államnak eminens érdeke és így oly intézkedéseket kellene életbe léptetnie, melyek zavartalan működését biztosítanák.

— Szomorúan tapasztaljuk, hogy a drágasággal kapcsolatosan a pénzszűke még fokozódik, a megélhetési minimum is egyre növekedik. Ennek egyedüli orvossága az volna, ha ez az ujonnan alakult intézmény a gyáripárnak pénzt adna, ami a pénzügyi szervezetben olyan könnyítést eredményezne, mely az egész vonalon érezhető lenne. Orvoslást remélünk attól is, hogyha a külföldi tőkékkel való kapcsolat bizonyos forgalomban megkönnyítenék, ezáltal a mi piacunkra annyira fontos külföldi piacok bizalmát visszanyerhetnénk.

— Sajnosan kell azonban konstatálnunk, hogy nemcsak nálunk, de az egész világon mindenféle deviza — és egyéb tiltórendeletek az ugynevezett kereskedelmi forgalmat nemcsak akadályozzák, hanem sok helyen meg is bénítják. Tehát a pénzkrisis orvoslása szempontjából az összes piacokkal kellene a kereskedelmi forgalom zavartalansága érdekében valamelyes megállapodást létrehozni.

Dr. Demetrovits Elek az Agrár Takarékpénztár vezérigazgatója.

— A pénzhiány a'apoka a pénzügyi kormányzat energikus deflációs politikája, illetve az a körülmény, hogy a belföldi árnívó nagyarányú emelkedését ez a deflációs pénzügy-politika nem tudja megakadályozni.

— A pénzhiány különösen feszült állapotát ezenfelül az általános tökeszegénység is fokozza. A jelenlegi kormánykörök uralomra-jutásuk után közvetlenül igen drasztikus intézkedéseket léptettek életbe a külföldi tőke biztonsága ellen, amelyek fenntartása a külföldi pénzcsoporthoz itteni érdekeltségeinek fokozatos likvidálásához vezetne. Az államnak belföldi szállítóival szemben évek óta felgyülemelő kiegyenlített tartozása is igen jelentékeny tőkevonást jelent, amelyeknek folyósítása nagy mértékben enyhíthetné a pénzhiánnyal küzdő termelést és kereskedelmet. A jegyintézet giroforgalmának hiánya a bankközi forgalmat is jórésben készpénz-utalásokra szorítja.

— Ami különösen az erdélyi pénzügyi bémúltságát illeti, a fenti általános okokhoz, itt a speciális okok egész sora járul. Így elsősorban a kisebbségi pénzintézetek hitel-ellátásának teljes rendezetlensége. Ezek az intézetek korábbi budapesti illetve bécsi pénzcentrumaiktól elszakítva, kizárólag saját betéteseikre vannak utalva, már a bukaresti pénzügyi tökeszegénysége folytán is. A jegyintézet visszeszámlázási hitelt a most már jórésben nacionalizált kisebbségi intézeteknek alig-alig nyújt, így a pénzforgalmat csak a régi királysági területeken táplálja. Az őszi campagne Erdély gabona és termény-szükségletének fedezésére jelentékeny tőkét szivott le a regátba. Az igen jelentékeny vám- és adóbevételek a pénzügyigazgatás centralizáltsága folytán Bukarestbe vándorolnak, anélkül, hogy ezek Erdély pénzforgalmába az államnak teljesített szállításokra visszaszivárognának.

— A pénzhiány megszüntetése csak két úton lehetséges. Az egyik az infláció eddig elkerült útja, amelyen a legyőzött államok pénzgazdálkodása zuhant alá, a másik, pénz-
zügy nemzetközi értékének céltudatos emel-
lésével párhuzamosan a belföldi árnívónak egy jól átgondolt árpolitika alapján való
szisztematikus visszaszorítása. Bármelyik utat
választja azonban a nagy politika helyett
most felszínre kerülő gazdaságpolitikai irány-
zat, elhatározó lépéseit a legrövidebb időn
belül folyamatba kell tennie, most a jelen-
legi terméketlen deflációs politikánál még
egy a közeli országok példának tanulságát
értékesítő inflációs politika is alkalmazabb
Románia gazdasági erőinek kifejlesztésére.

Az angol sajtó a magyar kölcsönről.

London, október 19. Az angol sajtó a Reuter-iroda párisi távirat nyomán foglalkozik a jóvátételi bizottság tegnapi határozatával.

A Manchester Guardian azt írja, hogy a jóvátételi bizottság tegnap jóvátette egyrészt annak a kárnak, amit azzal okozott, hogy régebben visszautasította a magyarok sérelmét. Noha a probléma gazdaságilag sokkal egyszerűbb mint Ausztria esete volt, politikailag mégis sokkal nehezebb a megoldás. Mindazonáltal az elért siker arra a reményre jogosít, hogy valamelyes megegyezés létrejön.

Ossucki nyilatkozata.

Budapest, október 18. Ossucki párisi cseh követ legu őbbi nyilatkozatához magyar illetékes helyen megjegyzi, hogy a kormányzó karcagi beszédére vonatkozóan a magyar kormány már megadta a felvilágosítást és ezt a kisántant tudomásul vette. A kisántant budapesti képviselői annak idején ki is jelentették, hogy meg vannak győződve a kormányzó és a magyar kormány békés szándékairól. Nem igaz, hogy Magyarország titokban ágyut és löszert gyárt. Tény, hogy a budapesti katonai ellenőrző bizottság legutóbb lövegűveléket talált ugyan a csepeli Weisz Manfréd-gyárban, de kiderült, hogy ezek a bizottság engedélyével készültek Csepelen, mert az állami fegyvergyárnak nincsenek a gyártáshoz szükséges gépei. Más-

részt a bizottság az ott talált néhány löveg-ről megállapította, hogy azokat ugyancsak a bizottság hozzájárulásával vette meg a Weisz Manfréd gyár beolvasztás céljából, amire a gyár mulasztása folytán eddig még nem került sor. Ez a kérdés a magyar minisztereknek Genfben való tartózkodása folyamán szintén tiltózást nyert. Osszúknak fentí ki-jelentéseit tehát csak úgy lehet megmagyarázni, hogy a kormánya részéről mindeddig nem volt megfelelően tájékoztatva.

A Kereskedelmi és Iparkamara az utlevélszerzés megkönnyítéséért.

A Kamara átirata a rendőrprefektushoz.

Több ízben foglalkoztunk már azzal, hogy az utlevelek megszerzését mennyire megnehezíti az a bukarestből származó rendelet, mely szerint az utlevél kérvényhez állami adó bizonylatot is kell mellékelni. Lehet, hogy Bukarestben nincsenek megelégedve az adóbeszolgáltatások gyorsaságával és ily módon akarják az adóalanyokat kötelezettségük teljesítésére bírni, azonban meg kell állapítanunk, hogy modern államban kissé szokatlan ez a behajtási mód, különben is a pénzügyi hatóságoknak egyéb eszközök is állanak erre a célra rendelkezésükre. A lakosság érthető elégedetlenséggel fogadta a rendeletet és mintegy a közönség tiltakozását tükrözteti vissza az az átirat, melyet ebben az ügyben a Kereskedelmi és Iparkamara intézet Catana Aurél rendőrprefektushoz.

A Kereskedelmi és Iparkamara a rendőrprefektushoz intézett átiratában azt kéri, hogy az utlevelek kiállításánál tekintsenek el az adóbizonylatok bemutatásától. Amennyiben pedig a prefektus hatáskörén kívül esnek ilyen értelmű intézkedés, úgy tegyen előterjesztést az illetékes kormányhatóságokhoz ennek az utlevél megszerzését nagyon megnehezítő rendeletnek hatályon kívül helyezése iránt.

A kamara átiratában hivatkozik arra a tényre, hogy az utlevél iránt folyamodó felek külföldre utazásai kivétel nélkül ideiglenes jellegűek és a külföldre utazók magán, hivatalos vagy gazdasági ügyeik lebonyolítása után minden körülmények között visszatérnek az ország területére, ahova román állampolgárságuk és mindenféle nexus fűzi őket. Adójukat tehát előbb vagy utóbb lefizetik, mert hiszen az adó behajtására kényszereszközöket is igénybe vehet a pénzügyi hatóság és az adótartozásokért a polgárságának összes vagyona szavatol...

A kamarának ez az átirata tegnap érkezett a rendőrprefektúrára. Ismerjük Catana prefektusnak szinte páratlan előzékenységét és jóakarátát és jól tudjuk, hogy ez az utlevél megszerzését súlyosan megnehezítő rendelkezés őt is keletlenül érinti. Éppen ezért biztosra vesszük, hogy a kamarának a nagyközönség óhaját is tolmácsoló kérelmét teljesen magáévá fogja tenni.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

SCHLINGERNE
HÖLGYFODRÁSZ ÉS MANIKÜR
TERME

Str. Alexandri
(Teleky-utca) 5. sz.
az udvarban.

A legolcsóbb onduláció és manikűr-borítást vezet-
te be. Hajfestések és preparációk a legkölte-
sebb szakértelemmel végeztetnek — garancia mellett.

Dorian Filmszínház.

Szombat

Vasárnap

Hétfő

Jackie Coogan

Fiacskám c. amerikai filmszenzációban

Dorian-Film.

Dorian-Film.

Szovjeturalom fenyegeti Németországot.

Megszakadt a diplomáciai viszony Szászország és Bajorország között.

Münchenből jelenti a Wolff-ügynökség: Az itteni szász ügyvivőnek a szász állami szolgálatból való elbocsátása után a bajor külügyminisztérium közölte a szász külügy minisztériummal, hogy mindaddig nem fogad új szász követet, amíg a szász kormányban a kommunista-párt képviselve van. Ezzel egyidejűleg a szászországi bajor követet visszahívták.

A német belpolitika legfontosabb eseménye a diplomáciai viszony megszakadása Bajorország és Szászország között. A hír nem érkezik váratlanul és legfeljebb az az új a hírből, hogy a kezdeményezés Bajorországtól, nem pedig Szászországtól történik. Amikor Dziembowski müncheni szász követ a kommunista kormányra lépése után kiméletlenül élethangú levélben tudatta Zeigner miniszterelnökkel lemondását, Zeigner környezetében már beszéltek arról, hogy új követet nem fog küldeni Münchenbe a szász kormány addig, amíg ott „fekete terror” uralkodik. Kár azonban megelőzte Zeignert és előre tudatta a szász külügyminisztériummal, hogy

a kommunista miniszterek hivatalviselésének ideje alatt nem akkreditál új szász követet.

Egyben megtörtént a bajor követ visszahívása Drezből. Így tehát most félig ellenséges viszonyban van két szomszédos német állam.

A szász helyzetet nagy mértékben komplikálja az a körülmény, hogy a szocialista párt nem támogatja teljes mértékben Gessler birodalmi hadügyminisztert Zeignerrel szemben, hanem közvetíteni akar Zeigner és a diktatori hatalommal felruházott birodalmi hadügyminiszter között. Ez a közvetítés csak akkor járhatna sikerrel, ha a német kormány lefokozná Szászországban Müller tábornok hatalmát és ilyen kockázatos lépésre nem egykönnyen szánhatja el magát Stresemann kancellár. Müller tábornok sokat emlegetett levélét indokolva elmondotta azt, hogy

Zeigner és a kommunista miniszterek a proletár védőszázadok megszervezésének címén a szász munkásosztály radikális fiatalságát fegyverezik fel és állítják csatarendbe.

Igy a proletár védőszázadok elsősorban a szász ipari munkás-osztály békés többségére gyakorolnak terrort, azután pedig kezükbe ragadnak a hatalmat Szászország fölött, a megfelelő erős fegyveres ellensúly nélkül. A berlini kormány tehát egészen mostanáig arra gondolt, hogy szükség esetén

a birodalom hatalmi eszközeinek teljes latbavetésével fogja meg-

előzni a szovjetköztársaság kiállítását Szászországban,

de most minden akció Szászországgal szemben megakad a német szocialista párt állásfoglalásán.

Berlin, október 19. Nagy-Berlin kibővített szakszervezeti tanácsa ma foglalkozott a szász helyzettel és hosszas tanácskozás után egyhangúan azt a határozatot hozta, hogy amennyiben bármilyen oldalról a szász és thüringiai munkásság ellen fegyveresen lépnek föl, a birodalom egész területén proklamálják az általános sztrájkot.

A szász országgyűlés ma a kommunistáknak azzal az indítványával foglalkozott, hogy a birodalmi kormánytól a birodalmi hadügyi miniszter lemondását követeljék.

Zeigner miniszterelnök többek közt kijelentette, hogy a birodalomnak illegális hadserege van, bár úgy látszik, hogy a birodalmi kormány erről nem tud. Szeptember végén és október elején Berlin körül számos helységben zendülést akartak szítani az ilyen „fekete” szervezetek, amit csak a porosz rendőrség akadályozott meg. A königsbergi táborban ezen a nyáron heteken keresztül képezték ki egyik fekete szervezet tagjait. Ezen illegális szervezetek tagjainak százait és ezreit vonták be a napokban a birodalmi véderő kötelékébe s ezeket föl is fegyverezték, így például Lipcsében egymagában 1500 embert. A német nemzeti képviselők a legélesebben szembeszállottak ezekkel az adatokkal. Szavaikat az egész baloldal viharos zajongással fogadta. A német nemzeti pártiak erre elhagyták az üléstermet.

Angliától és Olaszországtól kér segítséget a német kormány.

Berlin, október 19. A birodalmi kormány elhatározta, hogy tekintettel Poincaré és a német ügyvivő közötti tanácskozás eredménytelenségére, Londonban és Rómában interveniál és jegyzék formájában megkérdezi az olasz és angol kormányoktól, hajlandók-e továbbra is tétlenül nézni, hogy Franciaország miként teszi teljesen tönkre Németország jóvátételi képességét.

Londonból jelentik: Curzon lord külügyminiszter ma hosszas kihallgatáson fogadta Stahmer német ügyvivőt. A látogatásról nem szűrődtek ki részletek.

A Matin Poincaré és Hoersch tegnapi eszmecserejéről megállapítja, hogy ez a konferencia bizonyára véget vett a német kormány minden illúziójának a francia szándékokat illetően. Poincaré a dologi szállítások újrafelvételé előtt Berlinnel semmiféle tárgyalásokat nem fog folytatni.

Kereskedők figyelmébe! Megnyílt az újonnan berendezett

„TEXTILIMPORT”

angro áruház Oradea-Mare Str. Nicolae Jorga 6. (Zöldfa utca)

Óriási választék érkezett Ho-

senzeugok, vásznak, frenchek,

Molinok, férfi szövetek stb.

Poincaré magatartásával, melyet tegnap a párisi német ügyvivővel szemben tanusított, külön minisztertanácsban foglalkozik a német kormány. Attól tartanak, hogy a beállott kedvezőtlen fordulat rossz visszahatással lesz a Ruhr-vidékre, remélik azonban, hogy Franciaország magatartását szövetségesei is elítélik.

A párisi politikai tényezők neheztelnek Stinnesre, a megszálló hatóságokkal folytatott tárgyalásokban tanusított makacssága miatt, melyet annál érthetlenebbnek találunk, mert a bányatulajdonosok huszonöt százalékaival már megegyezést sikerült létrehozni. A gyárak és bányák bizottsága, a Comié des Forges, miként hangsúlyozzák, nem fog elérni attól az álláspontjától, hogy a jóvátételi bizottság megfelelő részesedést kapjon az üzemi nyereségből. Stinnes merev magatartását sokfelől azzal magyarázzák, hogy közte és Stresemann között teljes egyetértés van és legutóbbi kontroverziájuk nem egyéb jól játszott komédiánál.

A német inség.

Frankfurtból jelentik: A gazdasági válság olyan ijesztő méreteket öltött, hogy a legújabb hivatalos statisztikai kimutatások szerint az ország lakosságának fele közegéllyre szorult. A sok billiónyi összegű segélyeket a városi pénztárak és a birodalmi adóhivatalok fizetik ki.

Kilencórás munkaidő.

A többségi pártok hosszas tanácskozás után végre megállapodtak a munkaidőre vonatkozó törvényjavaslat részleteiben. Eszerint a bányamunkások munkaideje továbbra is nyolcóra marad, a többi szakmákban bevezetik a kilencórás munkaidőt. A törvényjavaslatot a lővő hét elején léptetik életbe.

600.000 tisztviselő elbocsátása.

Berlin, október 18. A birodalmi kormány elhatározta, hogy a közigazgatásban, különösen pedig a postánál és a vasutnál drákói takarékosági rendszabályokat léptet életbe. A tervezet szerint hatszázezer tisztviselőt és alkalmazottat akarnak elbocsátani. A pártok nagy aggodalommal fogadják a nagyarányú létszámcsökkentés hírére, mert félnek a szociális következményeitől.

Két embert gázolt el egy autó a Szent László-téren.

Egy sofförinas garázdálkodása.

Tegnap délelőtt könnyen halálossá válható szerencsétlenség történt a Szent László-téren. Az Arad 26-os jelzésű autó elgázolta Fazekas Sándor és Kis Imre munkásokat, akiket az előhívott mentők bevizítottak a biharmegyei kórházba.

Megállapították, hogy az autót egy fiatal-korú sofförinas, úgynevezett „Mitfahrer“ vezette, akinél természetesen sem forgalmi, sem hajtási engedély nem volt. Az autó *Dubinszky Szemijon* autótulajdonos tulajdona, akit mint tegnapi számunkban megírtuk, Bukaresztbe kísérték az ottani sziguranca átiratára.

Tegnap délelőtt a gépkocsi mosásával bízták meg a sofförinast, aki kihasználva a gazda távollétét, kivezette a kocsit az utcára. A népes Mezey Mihály-utcán szerencsésen ájtult, de a Szent László téren megriadva a villamostól, elvesztette a fejét és egyenesen nekihajtott a két békésen egymás mellett haladó munkásnak. A fiut felkísérték a rendőrségre és megindították ellene a legszigorubb eljárást. Az autó tulajdonosa természetesen nem vonható felelősségre, hiszen rajta kívül álló okokból nem akadályozhatta meg kiskorú alkalmazottjának garázdálkodását.

Esernyőket legolcsóbban BLUMNÁL.

Az ujságíró toll és az igazság védelme.

Királyi kitüntetés a fascisták által meg-támadott Rosenthálnak.

Az igazságot, a népek harmoniáját kereső és a békéért, az igazi konszolidációért küzdő romániai magyar, román és szász ujságírók testvéri szeretettel és aggodalommal figyelik most a legkiválóbb bajtársuknak, Rosenthálnak, az „Adeverul” szerkesztőjének egészségeről kiadott orvosi bulletinét.

Az a boxertámadás, melyel Bacaloglu Seni a román ujságírók mesterét támadta meg, a szólásszabadság elleni merénylet volt. A fascizmus eszméjét az argumentumok erejével és nem orvítámadásokkal lehet propagálni. Ezt kiáltja világgá a részvétnek és felháborodásnak az a vihára, mely a romániai román, magyar és szász ujságírók egyesületének határozataiból tiltakoznak a merénylet ellen.

És a szolidáris ujságírótábornak jól esik, hogy a sebet, melyet a sajtószabadságon ejtettek, a királyi elismerés és kitüntetés is enyhíti. A súlyos beteg Rosenthalt, az „Adeverul” szerkesztőjét *Cesar T. Pascu* az ilfovi kerület képviselője értesítette a királyi kitüntetéséről következő levélben:

— Kedves barátom! A legnagyobb felháborodással elítélem az ellened elkövetett merényletet s gyors és teljes gyógyulást kívánok. Orvul támadtak meg, mert sem a támadó és talán még sokan nem ismerik a Te román lelkedet és bizonyára nem tudják, hogy a megszállás ideje alatt milyen magatartást tanusítottál a sáveni és troiani katonai táborokban. Nem is tudják talán el se képzelni, hogy ha Te nem vagy, a németek a román tiszti táborokat elfoglalják, ahová a marasesti csatában elfogott és elmenekült tisztek találtak menedéket. Amikor ezt meg tudják, meg fogják szorítani a kezedet. Ezen magatartásodért *Ófelsége* a király az 1916–1918-as háború emlékkeresztjét adományozza neked, amely kitüntetésre vonatkozó 39748 számú okmányt van szerencsém ezennel kézbesíteni.

Cesar T. Pascu,
az ilfovi kerület képviselője.

A királyi kitüntetés szövege így hangzik: „Mi, a hadügyminisztérium államtitkára ezennel igazoljuk, hogy *Ófelsége* a király az 1744. számú dekrétummal Rosenthal I. bukaresti ujságírónak az 1916–18. évi háborús emlékkeresztet adományozta. *Mardarescu* tábornok, hadügyminiszter, *Negreanu N.* ezredes vezérigazgató.”

Az izr. hitközség jótékonycélu templomi hangversenye

A nagyváradai izr. hitközség jótékony intézményei javára a Cion-templomban október hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel nagy templomi hangversenyt rendez. Dr. Keeskeméti Lipót főrabbi imája és a főkántor éneke nyitják meg a hangversenyt. A Vomácska tanár vezetésével működő filharmonikusok nagy zenekarát, a város számos kiváló énekesével kibővített énekkart, a műsor egyházi kórus dalait, *Pollermann* Aranka művészi hegedűjátékát és az ének szólószámokat dr. *Szalai Elemér*, a kiváló orgonista és zenetanár fogja orgonán kísélni, aki egyébként önálló számmal fog a klasszikus zene kedvelőinek bemutatkozni.

A hitközség intézményeinek árvai, aggjai és szegényei látják a hangverseny hasznát, mert a téli ruházat és élelem beszerzésnek a nagy drágaság közepette való kiegészítése a hitközségtől, a nagyváradai zsidóságtól áldozatot követel. Reméljük, hogy a megértők biztosítják a hangverseny anyagi sikerét és a

Utoljára!

ma szombaton

LUKRETIA BORGIA

12 felvonásos remekmű az

Apolló moziban.

klasszikusok zeneelvezete mellett jótékony-ságot gyakorolva, színiültig fogják a Cion-templomot megtölteni. A belépőjegyek ára 40 leu, a fenntartott helyekre tiszteletjegyeket fog a dr. Popper Akos veze esével működő bizottság kibocsátani. A hangverseny jegyeit *Fiegmann Armin* ur Bémer teri, *Jónás Andor* ur Szent László-téri üzlethelyiségében, valamint a hitközség Szilágyi Dezső-utcai irodájában lehet előre megváltani.

Kik fizetnek a legfőbb adót Nagyváradon.

Oktober 25-én kezdik a felebbezési tárgyalásokat.

Az adó! A teljes gazdasági válságot előidéző pénzkriszisen kívül ez az, ami most legjobban érdekel mindenkit, kereskedőt és laiteiner embert egyaránt. Az adóprés, a ki nem fáradó és elkophatatlan Archimedesi csavar nehezedik az állam dolgozó polgáira, akik mit tehetnek ellene: szívják a fogukat és felebbeznek. Valamikor nemcsak súlyos terhet, hanem bizonyos előnyöket is jelentett a magas adó, amely virilistává: városi ügyekben mértékadó potenciáltá léptette elő az adóalanyt. Most súlyos probléma, hogy miből tudják a visszamenőleg kirott adókat kifizetni.

A pénzügyigazgatóság két speciális adó-kivető bizottsága 10 én már teljesen befejezte az adókivetéseket és most értesítik a feleket a kirott adó nagyságáról. Érdekesnek tartjuk felsorolni, kik azok, akik a legtöbb adót fizetik Nagyváradon:

A kereskedők

az elemi adón kívül fizetik a 16% os complimental adót, azonkívül az ösziövedelmi adót, amely nem más, mint az adó megadóztatása. Legmagasabb az adó alapja *Löblé László*-nak 120000, *Barna Jenő* 700000, *Székely* testvérek 750000, *Huzella* és *Pfaff* 622287, *Komlós* testvérek 919000, *Niszel* és *Faragó* 840000, *Deutsch K. Ignác* 360000, *Szilágyi* Ernő 420000, *Maanhardt Jenő* 240000, *Cziliér* Imre 450000, *Kohn Dávid* és *Fia* 280000, *Faragó* Testvérek 260000, *Zauderer Dániel* 320000 leu.

Részüvnytársaságok.

Feketeerdői üveggyár adóalap 863918, elemi adó 135648, complimental adó 210892. *Léderer Márton* téglagyár 327584, 66381, 33479. *Élesdi erdőipar* 155000, 27938, 41209. *Eternit* palagyár 692297, 98124, 192000. Nagyváradai Aru-aktár 98271, 25383, 10311. *Hungária* cipőgyár 802344, 133096, 172453.

Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság nagyváradai főügynöksége irodahelyiségét Rimanóczy-u. 7. szám alá helyezte át.

Uj bőrüzlet nyílt meg a Str. Avram Jancu (Kossuth-u.) 16. a Hungária cipőüzlettel szemben!!!!

A régi Mandel, Traub és Erdős társultak, úgy a bőrkereskedéssel, mint a cipőfelsőrészkészítéssel is egyesült erővel azon igyekeznek, hogy az összes iparosságot olcsón, a legjutányosabb árban kiszolgálják. Mindennemű bel- és külföldi bőráruk és cipészkeλλékek állandóan raktáron.

Elsőrendű munka! Olcsó és pontos kiszolgálás!

Uj cipőfelsőrészkészítés! Vidékiek megvárhatják

Skkasztó bankhivatalnok.

Budapestről jelenti tudósítónk: Ma este megjelent a főkapitányságon az Angol-Magyar Bank több tisztviselője és főjelentést teek Gyuranits István 22 éves kollégájuk el, akit azzal vádolnak, hogy tőlük nagyobb összegeket vett föl tőzsdejáték céljait. Az összegekkel nem számolt el és miközben az összeg visszafizetését követelték, mindenféle kifogásokkal tért ki az összeg visszafizetése elől. Néhány megbízójának Széke és Társa bankbizományos körpecsétjével ellátott elszámolást nyújtott át, amikor azonban a Székely Testvérek bankházában érkeklődtek, kiderült, hogy Gyuranits a bankkal semmiféle összeköttetésben nem áll és a bank körpecsétjét ő maga hamisította rá az elszámolásokra.

A főkapitányságról az ottani detektívek mutak ki Gyuranits Rottenbiller-utca 1. szám alatti levő lakására és előállították a főkapitányságra. Egyszersmind házkutatást is tartottak a lakásban, ahol azonban semmi értékes nem találtak, csupán két női gyűrűt, amelyeket Gyuranits két nőismerősének vásárolt.

Gyuranits a rendőrségen bevallotta, hogy a tisztviselőtársaitól fölvevett harmincötötör korona összeget elköltötte.

A rendőrség Gyuranitsot letartóztatta.

Eckhardt Tibor támadása a Bethlen-kormány ellen.

Budapest, október 19. A fajvédők szombatos csütörtöki vacsoráján, amelyet a Wenckheim palotában tartottak, megjelentek többek között Gömbös Gyula, Friedrich István és Eckhardt Tibor felszólalásában reflektált a miniszterelnök támadásaira, amelyek a szolnoki színházban tartott beszédében hangzottak el, s ahol kijelentette, hogy ennek a politikai csoportnak súlya nincs.

— Ezt nem ő bírálja el — mondotta a főnök — hanem majd a történelem. A miniszterelnök támadása nem személyt, hanem egy gondolatot ért. Azt a gondolatot, melynek Gömbös és Friedrich a végrehajtói. Az gondolat ez, amely az egész világon diadalmaskodik.

— Azt a vádat emeli a miniszterelnök ellenünk, hogy nem értünk a gazdasági kérdésekhez. A miniszterelnök eddigi közgazdasági intézkedéseiből az a meggyőződés támadhat a lelkünkben, hogy ő nem ért hozzá. Az ő kabinetjében helyet foglalhatott egy Herdus és utána egy Kállay. Az ő miniszterelnöksége idején volt ebben az országban defláció és infláció, ma pedig a kormány egyetlen pénzügyi programja a külföldi kölcsön. Közgazdasági kérdéseken Bethlen István gróf kormánya mindig az irányzatot sajátítja ki magának, amely legközelebb áll a közhangulathoz. A miniszterelnök tagadta, hogy keresztény kereskedelem helyes volt, és bennünket közgazdasági tudatlansággal vádolt meg, amiért azt kívánjuk. Pedig ezt mi nem állítottuk, egyetlen követelményünk az volt, hogy azt gyenge keresztény közgazdasági vállalkozást ne engedjük a zsidók gazdasági politikájával elnyomni. Az az út, amelyen a miniszterelnök a nyugalmat elérni akarja, nem helyes út. Az igazi nyugalom az, ha széles ömegek bizalmával a kormány politikája gazdasági és erkölcsi szempontból produktív. Bethlen István kormányának nyugalmi atmoszférája rothaszt, az ő nyugalma a háttasház nyugalma, melyből ez a nemzet, mely élni akar, nem kér.

* Olvasóinknak a legösszintebben ajánlatjuk, hogy RAGLAN télikabát és öltöny-szövet szükségletét SZÉKELY posztóáruházában, Ávrám J. utca 5. szám alatt szerezzék be, mely cég keimeit megbízható minőségűek és szolid olcsó árai köztudomásuk.

* Három grácia, Aranymadár, Cserebere, Bucsukeringő, Marinka táncosnő kottája a Központi Ujságírókban.

HIREK

* A jugoszláv trónörökös keresztelési ünnepségének programja. Belgrádból jelenti a Rador: A jugoszláv trónörökös keresztelési ünnepségének programját véglegesen megállapították. Ferdinánd román király és családja szombaton este érkeznek Belgrádba. A hajóállomáson a jugoszláv királyi pár fogadja a vendégeket. Az egyházi keresztelő vasárnap délelőtt lesz a királyi palota kápolnájában. Vasárnap délután udvari ebéd lesz, amelyen háromszáz-an vesznek részt. Este a nemzeti színházban ünnepi színhangversenyt rendeznek a vendégek tiszteletére. Hétfőn lesz Pál jugoszláv herceg és Olga görög hercegnő esküvéje. A házasságkötés tanúi lesznek a yorki herceg és Sándor jugoszláv király. Hétfőn este az új pár Londonba utazik.

* Az utódállamok bukaresti konferenciájának programja. Belgrádi hírforrás szerint az utódállamok konferenciája, amelyen Bulgária és esetleg Németország is részt vesz, Bukarestben fog kezdődni és Belgrádban fog folytatódni. Itt fog tárgyalás alá kerülni a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés, amelynek főbb pontjai a következők: 1. Szabad közlekedés a Dunán, Dráván, Száván és a felső Tiszán. 2. A Tisza-Duna közötti csatornán való szabad közlekedés. 3. A háborús károk megtérítése. 4. Vasuti kocsiknak a két állam közötti direkt forgalma. 5. A vámkérdések és utlevél formalitások enyhítésének kérdése. 6. A fakivitel kérdésének megoldása. 7. Kereskedelmi rekompenciációra vonatkozó szerződés megkötés, a posta- és tőzseforgalom megkönnyítése.

* A város részvétele a katolikus nagygyűlésen. A katolikus nagygyűlést előkészítő bizottság nevében dr. Lestyán Endre plébános tegnap dr. Kostinár János főjegyző útján meghívta a városi tanácsot a nagygyűlésre. A nagygyűlésen a városi tanácsot dr. Vostinár János főjegyző, dr. Feder Ottó népjóléti tanácsos és dr. Soós István aljegyző fogják képviselni.

* Két katolikus pap kitüntetése. Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök, Imrik J. Zoltán kanonokot körösszentimrei apáttá, Lestyán Endre dr. újjvárosi plébánost pedig herpályi címzetes préposttá nevezte ki. Imrik J. Zoltán ünnepélyes beigtatását tegnap délelőtt végezte gróf Széchényi püspök, dr. Lestyán Endre prépost, benedikálása pedig a Szent László-tempom 200 éves évfordulójának ünnepi szentmiséjén fog megtörténni.

* Publicatiune. Prin aceasta se aduce la cunoştinţă publicului oraşului Oradea-Mare, că hotărîrea consiliului oraşenesc No. 14988—1923. relativ la noile taxe şi contribuţiuni comunale, stabilite şi votate pe baza legii publicată în Monitorul Oficial No. 66 a. c. este pusă la vedere publică de 15 zile şi anume dela Octomvrie până la 3 Noembrie a. c. la Secţia Financiară a Primăriei (Parter 33) în care termin se pot înainta apeluri contra ei. Oradea-Mare, la 10 Octomvrie 1923. Dr. Vostinár, primar.

* Eljegyzés. Bagosi Gitta és Kirr István államrendőrségi detektív tegnap tartották eljegyzésüket.

* Egy hónap alatt gyógyul fel az Adeverul igazgatója. Bukarestből jelenti: Rosenthal, az Adeverul igazgatója feigyógyulása kezéő orvosai véleménye szerint egy hónapnál tovább fog tántani. Ezen idő alatt fokozatosan visszanyeri beszélőképeségét.

* A Banca Nationala nem bocsájt ki bankjegyeket. Bukarestből jelenti: A Dimineata mai számában intervjut közöl Oromoluval, a Banca Nationala kormányzójával. Oromolu kijelentette, hogy a Banca Nationala semmiféle bankjegykibocsájtást nem tervez. A készpénzhiány orvoslására bizonyos intézkedések szükségesek, azonban ez nem a Banca Nationala feladata, hanem kormányintézkedésektől van függővé téve. A pénzhiány orvoslására vonatkozó intézkedések megszüntetése tárgyában a tanácskozások folynak.

* Az Orvos-egylet folyó hó 20-án (szombati) délután 6 órakor a bábaképezde tantermében szakülést tart. Tárgysorozat: 1. Dr. Winkler L. előadásának befejezése. 2. Dr. Keskeméti Andor: A gyermekkori gyengeelméjűség.

* A mormonista sofför, Felesége halálhírét költötte, hogy újra házasodhasson. Szerkesztő ur, Zsara!... Amit Pesten nem irnak meg. A szerep. Pollák Hersch meghal. A kolozsvári nagy meccs, Irók a porondon. Egy ártatlan leány gyermektartási pöre. Végre jót is hall az ember. Aranyeső a Szent László-téri éjszakában. A leány az apját, az asszony a szeretőjét félti. Leleplezték egy nagy csempészársaságot stb. stb. szenzációs tartalommal jelenik meg az Ördög legujabb száma. Egyes szám ára 8 lei. Kapható minden hírlapárusnál.

* A legujabb divat 10-es és a Record 11-es száma gazdag bótartalommal megérkezett a Központi Ujság és Jegyirodában.

* Kilakoltatással fenyegetnek egy nyolctagu családot. Özv. Szalacsi Károlyné, a Ritoók Zsigmond-utca 26. sz. ház házmesternője végső kétségbeesésében hozzánk fordult segítségért, mert Örmöy Gyula városi mérnök, a ház tulajdonosa nyolc napon belül ki akarja lakoltatni. A szegény özvegy asszony, akinek 8 tagu családja van a kiszabott rövid idő alatt képtelen lakást szerezni és most az a veszély fenyegeti, hogy a jövő héten az utcára kerül. A házigazdának a törvény jogot ad ugyan, hogy házmesterének felmondjon, de vannak méltányossági okok is, melyek nem engedhetik meg, hogy egy nyolctagu család a tél elején az utcára kerüljön. Özv. Szalacsiné szegény asszony, akinek sem pénze, sem összeköttetése nincs ahhoz, hogy záros határidőn belül elhelyezkedhessék. Bizonyosra vesszük, hogy a háztulajdonos figyelembe veszi ezeket az emberi szempontokat és megkönyörül szegény Szalacsi Károlynén és családján, akiket a dermesztő hideg éjszakai utca vár, ha a házigazda ragaszkodik a felmondáshoz.

* Munkásgyűlések. A cipész-, csizmadia- és felsőrézkészítő munkások vasárnap reggel 9 órakor bérmozgalom kérdésben taggyűlést tartanak a „Palace”-étterem alsó termében, ugyanakkor a famunkások is tartanak taggyűlést Szacsavay-u. 24. sz. alatt.

Halálozás. Löwy Izrael Ghilányi-utcai kereskedő rövid szenvedés után 73 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 9 órakor lesz.

* A román-orosz tárgyalások. Bukarestből jelenti: Stargea ezredes az oroszokkal Tiraszpólban tárgyaló román delegáció vezetője a kormánynak jelentést tett a tárgyalások eddigi menetéről. A jelentés következtében Mardarescu tábornok hadügyminiszter Besszararábiába utazott.

* A legszebb orosz dal, a Bajkál keringő kottája kapható a Központi Ujságírókban.

* Rimanóczy-utcán a Royal mellett, Kertész Reclan üzletében megbízható, jó minőségű vásznak, schiffonok, damaszt árak olcsóbban szerezhetők be, mint bárhol.

BERDACH JENŐ

DENTIST

Oradea-Mare, str. Reg. Ferdinand 6

Foghuzás	Lei 10—
Fogtömés	25—
Kaucsukba foglalt fog	50—
Fém korona	100—
Arany korona	300—

Fogsorok szájpaddal vagy anélkül, a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek. Vidékiek 24 órán belül kielégítettnek!

* Kivonják a rongyos papírpénzeket a forgalomból. A pénzügyminisztérium a napokban körrendeletet bocsát ki valamennyi pénzügyigazgatósághoz, amelyben az állami adóhivataloknak megtiltja, hogy a felektől rongyos papírpénzeket elfogadjanak. A pénztári tisztviselők kötelesek a közönséget figyelmeztetni arra, hogy az olyan pénzeket a Banca Națională beváltja. A rendelet tekintettel lehetne a nagyközönség érdekére és a rossz pénzek kiválasztását inkább a hivatalokra bízni. A felektől köztartozásokban felvett ilyen pénzeket maguk az adóhivatalok váltanak be az állami banknál.

* Megszűnik a permiszrendszer. Bukarestből jelenti a Rador: Az export-import legutóbbi ülésén Sasu kereskedelmiügyi miniszter indítványára kimondották a permiszrendszer megszüntetését. A petroleum, arany, buza és még két-három elsőrendű élelmiszeri cikk kivételével a kiviteli forgalmat szabadbá teszik. Az erről szóló rendelet a napokban fog megjelenni.

* Tejfeles csöndélet a villamoson. Tegnap délből történt az egyik C villamoson. Az utasok között volt egy idős bácsi, aki nagy szatyorral szállott fel valahol a Nagypiac téren. A szatyorban káposzta és egy csupor tejfel volt. A kocsit a Szent László-téri megállónál sokan rohanták meg ebben az időben és az öreg, aki le akart szállani, addig-addig lökdözték, míg a tejfeles csupor féloldalt billent és a fehér folyadék a kocsi padozatára ömlött. Az utasok nevettek, a kalauz azonban megragadta az alkalmat, hogy senki által nem respektált tekintélyt éreztesse. — Az alkalmon kívül megragadta az öreg karját és ráparancsolt, hogy törölje fel a tejfölt. Az öregnél azonban véletlenül nem volt törlerongy, amit szépen, bocsánatkérően meg is mondott a kalauz urnak. Ez azonban nem tágitott. Sőt, segítségül hívta a kocsivezetőt és a nézők nagy mebotránkozására együtt ráncigálták szegény öreg. Törölje fel! kiáltották megszakítás nélkül. Közben telt az idő és az utasok türelmetlenkedni kezdték. Végül, egy fél óra múlva egy erélyes úr rászólt a gyakorlatlan kalauzra: Indítsa el a kocsit, különben bejelentem az igazgatóság-nak. A tejfelre vonatkozólag pedig azt az ajánlatot tette a kalauznak, hogy menet közben nyalja fel. Ennek az erélyes urnak igaza volt. A kalauz nem lehet tejfelt feltörő hető hivatalos közeg, legfeljebb neki kötelessége a tisztaságról gondoskodni. De nem egy fél-órát huza-vona után, hanem azonnal és lehetőleg egyszerű módszerrel. E célból az igazgatóság okosan tenné, ha tejfelre is berendezett törleruhával látná el a kalauzokat. Mert egyébbel — különösen az ujak — így sincsenek ellátva.

* A legkényesebb igényeket is kielégíti Rimanóczy-utcán a Royal mellett Kertész Reclam üzletének női- és férfiruha, kosztüm és kabát-szővet, selyem és bélésszerű újdonságai.

* Ablakra való diaphan papír — színes és fehér olcsón szerezhető be a Központi Ujságíróházban.

* Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru, mely a Körösparti áruházba érkezett, melyeket feltűnő keltő olcsó árakon bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Lámpaernyőnek batik kreppapír legszebb színekben a Központi Ujságíróházban.

NE ÜLJÖN A VASUTRA,

míg i n g y e n m e g n e m s z e r e z t e v a s u t i b a l e s e t r e s z ó l ó b i z t o s í t á s á t o l y m ó d o n, h o g y a „Nagyvárad Napló“-ra előfizet, mely halál esetére 100.000 —, rokkantság esetére 50.000 leire biztosítja minden előfizetőjét. — Önmagának és családjának tartozik azzal, hogy

ne utazzon el, — amíg biztosítva nincs!

* Orvosi hír. Dr. Barta Andor szülész és nőorvos szabadságáról hazaérkezett. Rendel 8-tól 10-ig és 3-tól 5-ig. Uri (Posta)-utca 23.

* Utazásra el ne feledjünk Diana sós-borszeszt magunkkal vinni. Altala egyszerű szolgálatot folytán megmenekszünk a gyakori rosszullettől.

* A férfi-szabó iparosokat értesitem, hogy az őszi évadra raktáramat BÉLÉSÁRUK-BAN dusan felszereltem, melyeket meglepő olcsó Engross árakban árusítok. SZÉKELY posztó- és bélésszerűháza Ávrám J-utca 5. szám.

* Brassói Kozák Dávid és fia, Európa legjobb, leghíresebb cigányprimásai a mai naptól kezdve a Palace-kávéházban első-rangu zenekarukkal hangversenyeznek.

* Kabát, costüm, öltöny és ruhaszővet bevásárlásainál nézze meg a Körösparti Áruház szövet-tömegének választékát, melyhez hasonló csak fővárosi nagy áruházak nyújthatnak, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525

Közgazdaság

Tőzsdei jelentések

Zárók, okt. 19. Zárók: Berlin — — — —, Amsterdam 21850, Newyork 558 —, London 2524.50, Páris 3335 —, Milánó 2512.50, Prága 1662.50, Budapest 0030625, Bukarest 262.50, Belgrád 672.50, Varsó 00006 —, Bécs 0007860 bélyegzett — — — —.

Bukarest, október 19. Zárók. Devizák: Páris 12.68 London 958, Newyork 212.50, Róma 971, Zürich 3815, Prága 628, Wien 30.80, Budapest 110.

Valuták: Márka —, angol font 965, francia frank 1285, svájci frank 39, lira 960, dinár 240, dollár 216, osztrák 31, magyar 70, szokol 620.

Budapest, október 19. (Zárók) Belgrád 230 — 244, Bukarest 95 — 108, lei 96 — 109, Berlin 00002 — 00003, Wien 2735 — 2955.

A többi kurzusok változatlanok.

A budapesti értékpapírpiacl zárók

Budapest, okt. 19. Magyar Hit 670000 Osztrák Hit 124000, Ang.-Magyar 111000, Le. számít 90000 Agr —, Magy.-Olasz 41000, Aru és érték —, Hazai bank 175000, Salgótarjáni 525000, Rimamurányi 98000 Köz. 20500 Déli vas. 100000, Államv. 560000 Hermes 62000 Ingatlanbank 300000, Forgalmib. 40000 Kereskedelmibank 1145000, Bosnyák Agr. 52000, M. Alt. Takpénztár 160000, Hazai Takarékpénzt. 384500, Borsod-Miskolci gőzm. 102000, Concordia gőzm. 73000, Első budapesti gőzm. 190000, Gizella gőzm. 48000, Hungária gőzm. 105000, Beocsini 1050000, Eszák-m.-országi —, Eszt.-Szászvári 355000, Felsmagyarországi 700000 Drasche 405000 Magnezit 270000, Alt. Kőszénbánya 245500, Urikány Zsilvöl. 1200000, Adr. 450000, Atlantic 65000, Levant 725000, Tröszt 118000, Csáky 48000 Fegyvergy. 1440000, Ganz-Dan. 5050000, Ganz Villamos. 1860000 Lang 143000, Lipták 32000, Schlick-Nichon 97000, Osztrák Gázizzófény 635000 Baróti 20000 Egyesült izzólámpa 510000, Guttm. 590000, Klotild 100000, Magy. cukor 2975000, Ostermelő 230000, Gummigyár 200000, Magy. vasut 200000, Nasici — — —, Neuschloss-Lichtig 10000, Országos fa 515000, Rábai-olaj 74000, Slavon. fa 76000, Angol bank —, Teudloff Dittich 100000, Egyesült fa 27000, Wörner 26000, Lignum 95000 Zabó-lai 134000, Keresked. és Hitel 24000, Egyes. Takarékpénzt. 140300 Rössemann 64000 Schuller 63000, Papirip. 52000, Boni 95000, Malomsoky 13000, Zentároskányi 190000, Rézb. 160000, Aegis 40500 Földhitelb. 310000, M. r. kurbank 22000, Merkurfa 14250, Viktória gáz-olaj 17500, Oceán 34000, Pálfalvi üveg 53000 Koburg 40000 Dan. 105000 Glob. 42000 Marosvásárhelyi ptr. 120000, Bvárosi 39000, Győrffy 100000, Flora 180000, Brsodi 255000, Mútrágya 210000, Karton 183000.

Budapest, október 19. A csütörtöki bankközi forgalomban a következő árfolyamok voltak: Délelőtt: Angol-Magyar 110, Földhitel 320, Hazai 180, Magyar Hitel 660, Magyar-Német 28, Városi 16,

Osztrák Hitel 125, Kereskedelmi Bank 1025, Lloyd Bank 29, Pesti Hazai 3800, Borsod-Miskolci 90, Első Budapesti Gőzma. 200, Drasche 445, Kőszén 237, Salgó 510, Ujlaki 225, Urikányi 1225, Athenaeum 27, Globus 43, Pallas 49, Rigler 54, Fegyver 1325, Ganz Danubius 5000, Ganz-Villamos 1500, Láng 140, Lipták 36, Olomáru 30, Vegyipar 42, Rima 102, Schlick 9, Baróti 22, Brassói 550, Égisz 42, Izzó 485, Gyapjúmosó 130, Papiripar 48, Spódium 155, Karton 19, Cukoripar 2950, Lámpa 205, Gumi 170, Szalámi 3, Georgia 1180, Mezőhegyesi cukor 380, Star-film 4, Szikra 120, Dunaharaszti 34, Hazai Faterm. 185, Of. 530, Nasici 2050, Viktória-butor 19, Adria 425, Dé. 102, MFTR 360, Levante 675, Államvasut 350 ezer korona.

Este 7 órakor: A délutáni magánforgalom szünetek között mozgott, mert a kasszanap adminisztrációja foglalta le a tőzsdei iratokat. A hangulat azonban már barátságosabb és a tendencia egy árnyalattal megjavult. A pénzkínálat bőséges, a bőséges eladások megérték. A hozzánk érkezett jelentése szerint a következő kurzusok fordultak elő:

Magyar Hitel 660, Salgó 515, Kőszén 2400, Cukor 3000, Georgia 1100, Osztrák Hitel 130, Rima 102, Mező 370, Déli vasut 115, Atlantika 62, Kereskedelmi Bank 1100, Athenaeum 265, Rigler 54, Pallas 48, Star 43, Viktória-butor 19, Óia 520, Baróti 23, Transdanubia 92, Lloyd Bank 50 ezer korona.

Hivatalosan nem jegyzett részvények: Magyar Amerikai Bank régi 9, új 8, Just-izzó 7, Kéve 3, Herendi 10, Bródi vagon 80, Detsényi 18, Bánfalvi széri 12 ezer korona.

2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525 2525

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat d. u.: Artatlan Don Juan, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Aranykakas, énekes bohózat, bérleten kívül, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendező helyárakkal.

Vasárnap d. u.: Az Éj királynője, mérsékelt helyárakkal, Sarkadi Aladár vendégfelléptével.

Vasárnap este: Tatárjárás, bérleten kívül, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendező helyárakkal.

Hétfő: Aranykakas, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, A) bérlet 24. sz. rendező helyárakkal.

Bátor Salamon.

Kár volna sok szót vesztegetni a csütörtök este bemutatott „Bátor Salamon” című met viselő bohózatra. Ez a kabaré színvonalán is alulálló malacság nem bírja ki még a legenyhébb kritikát sem. A szerzők nagyon kényelmesen, de annál kevesebb ötlettel csupán félreértésekre építettek három felvonást, amiben semmi olyan nem történik, amihez az embernek a legkisebb köze is volna. A színpadon két és fél órában át szaladgálnak, usznak, esküvőre készülnek, hogy végül két kutya szerencsés násza után a függöny végéig érvényesen összecsapódjék.

A közönség a primitív omiku non sokat kacagott, aminek azonban a szereplő színészek az oka, akik sokkal több lelkesedéssel játszottak, mint ahogy azt a darab megérdemelné. Tóth Elek, Benes Ilona, de különösen Misoga, Harsányi, Madas, Vigh és Körsösi Juci elemükben voltak. N. kik tudható be a hangos „siker”. Nagyon kedves és meleg hangon szólalt meg Kertész Manci, egészséges paraszt figura volt Békési. A többiek szürkesége nem rontott, de nem is használt.

(*) Aranykakas. E nagyon kedves énekes bohózatot fogjuk látni szombaton este bérleten kívüli előadásban Sarkadi Aladár vendégfelléptével. A színház legjobb erői vesznek részt e kitűnő énekes bohózatban, melyben a női főszerepet Pintér Böske, a darab többi főszerepeit Tóth Elek, Harsányi, Gálfi, Kertész, Madas, Galambos, Vigh, Sor játszik. Az Aranykakas ugyanebben a szereposztásban hétfőn, A) bérletben kerül színre.

(*) Tatárjárás. Sarkadi Aladár vendégfelléptével Kálmán Imre nagyszerű operettje, a Tatárjárás lesz vasárnap este a színház műsorán bérleten kívüli előadásban. E nagyszerű operett főszerepeit Sarkadin kívül Biczó, Zilahy, Borovszky, Hetényi, Harsányi, Békési, Sor, Madas és Balasa játszik.

Ha pontos és gyors

magyar-román vagy román-magyar fordításra

vagy bármilyen iratok, kérvények stb. legépelésére van szüksége, forduljon a Nagyvárad Napló kiadóhivatalához Strada Rimanóczy-utca 4.

(*) Délutáni előadások. Szombaton délután az Artian Don Juan, vasárnap délután pedig az Ejenője lesz a színház műsorán. Mindkét előadásban Szardi Aladár lép fel mint vendég és mindkét előadás mérsékelt helyárak mellett lesz meg-tartva.

(*) A diadalmasszony. A legkövetkezőbb órák egyikének lesz a bemutató előadása szombati este és ez a Diadalmasszony, melynek zenéjét Sajkovszky műveiből állították össze. Az operett szereplői Biczó, Pintér, Borovszky, Misoga, Madas, Vig Galambos, Béhr Matyi és Balasa játsszák. Miso-ga operettben 8 különböző alakban jelenik meg. Nagy Péter és Harsányi Miklós játsza. E nagyszerű ope-rét különös becsűvel és nagy szorgalommal készül az egész operettgyűjtés. Ugy Pintérnek, mi-att a toaletti valósággal szenzációt fognak kel-tetni. Az igazgatóság új díszleteket és ruhákat készít-tett a Diadalmasszonyra, mely bizonyára sláger-darabja lesz az idei évadnak. A Diadalmasszony szombati, vasárnap és hétfői előadásaira már szom-baton reggel kezdni árusítani a pénztár a jegyeket. Mivel a három előadás berleten kívül lesz megtartva, így hát erre az előadásokra az összes páholyok és szék is eladásra kerülnek.

(*) „Fiacskám” — Dorian Filmszínház. A „Fiacskám” című 6 felvonásos amerikai szíri filmben Jackie Coogan, utolérhetetlen alkítást nyújt. Ez a pompás gyerek, egy-csapásra meghódította a közönséget és ked-vencévé lett nagynak és kicsinynek egyaránt. Aitűnő Dorian-Film még szombat, vasár-nap és hétfőn látható a Dorian Filmszínház-ban. Az előadások kezdete szombaton és va-sárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 óras elő-adás mindkét napon mérsékelt helyáru.

(*) Az Apolló-mozi-ban ma szombaton elő-jára kerül előadásra Lukretia Borgia 12 felvonásos remekmű. Ma, szombaton az elő-adások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 óras előadás mérsékelt helyáru, a 9 órai előadásra az összes jegyek elővételben el-szattak.

Hirdetmény.

A városi tanács a speculációtörvény alapján fe-lvizsgálván a szállodai szoba és fürdő árakat, jelen határozatával azokat újból megállapította és pedig a Rimanóczy-fürdőben: Gőzfürdő 25, szalonfürdő 30, kádfürdő 25, II. oszt. 20 leu.

A Vas-fürdőben: Gőzfürdő 18, I. oszt. kádfürdő 18, II. oszt. kádfürdő 17, kettős kádfürdő 35 leu.

A Diana-fürdőben: I. oszt. kádfürdő 15, II. oszt. kádfürdő 12 leu.

A régi árakat a Rimanóczy. Palace, Metropol-állodákban 15 százalékkal, A Park-szállóban 20 szá-zalékkal, az Imperial, Európa, Központi, vasuti szállo-dásoknál 20 százalékkal emelte. A fűtési árak valamennyi szállodában egy egyágyas szoba után 12 leiben, egy kétágyas szoba után 16 leiben állapított meg. A szállón ágyak ára a Park-szállodában 45, a Rimanóczy, Palace és Metropol-szállókban 25, míg az Európa, Imperial, Központi és vasuti szállókban 20 leiben álla-pított meg. Nappali időszakban (d. e. 8 óráig) a megállapított árak fele fizetendő.

Mivel ezen újonnan megállapított hatósági árak a meghirdetéstől számított 24 óra alatt életbelépnek, ezt a jelen hirdetmény alakjában a város közönsége tudomására hozom.

Dat in sedinta Consiliului oraşenesc la 18 octem-brie 1923.

Vostinar,
primar.

Egy operett története.

Regény a „Nagyváradai Napló”-nak.

Irtta Zsoldos László.

169

— Valami fiatal Rahóthy nagyságoz ur-nál, nagyságám.

Aztán meglepődve pillantott a nagysá-gára, a ki virgancs gyerekek módjára ugrott az ura nyakába.

— Matyikám! A Jancsócsné lánya! En kaptam lelkem, — fordította hátra a ki-pírult arcát — én kaptam ajándékba azt a szép órát!

Cibakné tapsolni kezdett örömeiben:

— Jaj, jaj, jaj, hisz akkor a nagyságáéké lett a százhusz arany!

Most Ollárék bámultak rá nagyot:

— Százhusz a arany? Mitféle aranyakról bezzél maga, Katica lelkem?

— Csak száz korona, sajnos csak száz korona, hadarta magában a herculesfürdei zálogházra gondolván, az egészemű.

A kis inas néne megint összezsápta, de most már álmélkodón a kezét:

— Szent Isten! Nem is tetszik tudni róla? Hát az evangéliomos órában!

— Mi-mi-mi-mit beszél maga, Cibakné asszony? — rántotta meg a csizmadiáné zubbonykájának az ujját vésztlőslő tekintettel a muzsikusra. — Százhusz arany? ... Abban az ... abban az órában, a mit a feleségem kapott az unokatestvéréitől?

— Abban, abban, tekintetes ur! Az öcsémétől tudom. Ő pedig — mondom — az órástól hallotta, ugyanattól, a ki beletette a szerkezetébe azt az automatát, a melyik min-den felhúzáskor kipotyogtatott egy tálcára tíz darab husz koronás aranyat.

Matyi meg az őz-szemű balsors társa szinte megnémultan nézett egymásra ettől a fölfedezéstől. Aztán, mintha csak egy ütemre rángatott bábuk volnának, mind a ketten széttárták a karjukat s a mikor már egészen széttárták, akkor egymásnak estek és átkap-ták egymásnak a nyakát:

— Istenem és százhusz arany mellett kellett minékünk annyit nyomorogni!

Ollár emelkedett elsőnek a he'yzet ma-gaslytára. Kibontakozott az asszonyka ölelé-séből és elkezdett közben futkosni a szo-bában:

— Azt az órát ki kell váltani, minden-esetre ki kell váltani!

— Hol a ... (Ki kell váltani! — kiabálta közben a másik) cédula? (Ki kell váltani! ki kell váltani! — és folyton körbe szalad-gált, akár a bolond.)

— De hol a cédula? Hát hol a cédula, Matyikám?

Ekkoráig a karmesternek már valamennyi zsebe ki volt fordítva s a zsebekből börtárca, kis jegyzőkönyv, levélborítékok, bicska, ce-ruza, aprópénz, fogpiszkáló, gyufaskatulya és derékba törött, dohányporos cigaretták vándoroltak — mit: röptek ki lázas sebesség-gel az asztalra.

Katica már átosont a másik szobába az urához, a ki foghegyre vágott pipaszárával (mivelhogy most már nagy ur vala ő kelme) méltóságteljes ábrázattal állt meg a küszö-bön:

— Lásd, tekintetes ur! A tekintetes urékat is mindig jobban megsejeli az Isten!

— Az ám, az ám, — pörgette a nyelvét a karmester, — csakhogy nem találom a zá-logcédulát. Sehol se találom a cédulát.

Tera elhalványodott.

— Jézus Mária!

— Sehol se találom, sehol se találom. Talán a te kéziszatyrodában van, picikém, ta-lán te tetted el picikém!

Sorra került a szatyor, aztán az utazó-kosár, a szekrényben lógó néhány darab ruha, felforgatták az ügynöktől már Szigeten vásárolt és gondosan elrakogatott összes fehérműt, de, ámbár a termézetben semmi sem vész el, az üdvözítő zálogcédula nem volt sehol.

(Folyt. köv.)

Kálmán és Szirmai

kizárólag

vízumokat intéz el Cluj (Ko-lozsvár), Brassó és Bucurestiben

Telefon 2—21.

KERTÉSZ EMIL

parafaárak és pincészeti cikkek szak-üzlete Oradea-Mare — Nagyvárad, Nagypiac-tér, Közraktár. Telefon 118.

Ajánlja dűsan berendezett rak-tárát, a szakmába vágó összes gépek, berendezési, szükségleti cikkekben és anyagokban. Leg-olesőbb napi árak. Gondos ki-szolgálás. — Elsőrendű külföldi összeköttetések Kérjen árajánlatot

Cifka József Budapest romániai lerakata.

Eladó egy üzemben levő elsőrendű vámhengermalom

szívógázmotoros. A jól jövedel-mező vámörlo malom és olaj-malomban, mely csak betegség miatt kerül eladásra, Nagyvárad közelében (10 klm.) vasutállo-más és országút mellett van. A malmok két és fél holdnyi te-rületen vannak, ahol elfoglalható uri lakások, külön személyzeti lakások, parkirozott nagy udvar, nagy kert nemesített gyümölcs-fákkal vannak. — Ezenkívül disznóhizlaldák. Levelekre nem válaszolok, csak közvetlen tár-gyalok.

Ritter Lajos, Körösgyéres.

Utleveleket

vízumokat bármely konzu-látusnál a leggyorsabban, legpontosabban elintéz. — Díjmentes felvilágosítás!!

Schreier ügynökség
Str. Parcul
Traian 1. (Vármegyeháza mellett)

Ha hirdetni akar,

— forduljon a Köz-ponti Ujságirodához

Két németországi gyár

melyek évtizedek óta elsőrangú **Tejszeperatorokat** és **varrógépeket** gyártanak, Nagyromániában **kerületi egyedárusításokat** szándékoznak létesíteni.

Lehetőleg szakmabeli cégek sziveskedjenek németül megírt részletes ajánlataikat „Z. B. 747” jellegével Societate Generala de Publicitate, Carol Schulder & S. Berger, Bucuresti, Strada Karageorgevici 9. szám beküldeni.

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára 2 lei, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei.

Legolcsóbban és leggyorsabban
vízumoztat
a Központi Ujságiroda. Telef. 1074

LEVELEZÉS.

Kérem azon bájos hölgy ismeretséget, kit e lapra figyelmeztettem. — Irjon „Rózsabokor” jelige alatt.

Élőkelő uriember intelligens, független, urilány benső barátságára vágyik. Csak teljes című leveleket kér. „Kölcsönös diszkrécio” jeligére a kiadóra. 4236

Adás-Vétel

Férfiruhák jókarban középterműre eladók. — Cim a kiadóban.

Keresek megvételre fekete szilksint bármilyen alakban. Cim a kiadóhivatalban. 4227

Eladó modern komplett tölgyfa ebédlő, nagy smirna ebédlő-szönyegek, csillár, petróleum kályha, bődékben, kapu alatti üzletekben piacon használható Str. Nicolau Jorga 21. I. em. 18. 5884

Eladó beköltözhető magánház 140.000, központban üzlethelyiség 40.000 leért. „Globus” str. Co galniceanu 8. emelet.

Eladó ház november 1-én elfoglalható 3 szoba és mellékhelyiséggel december elsején újból 2 szoba és mellékhelyiség. Ára 300.000 lei. Cim a kiadóban. 5879

Eladó

magán- és bérházak, lakásokat, butorozott szobákat, földbirtokokat és szőlőket, valamint magánpénzeket betáblázásra és kézi zálogra azonnal közvetítünk. Bizományba bármit átveszünk. Értekezni d. u. 2—6-ig.

„Orient” kereskedelmi iroda Strada Orfelinatului (Árvaház-u.) 2

Frenkel és fia

általános elismeréssel régi butor- és szönyegek kereskedők megvásárolnak teljes lakberendezéseket, — u. m.: butor, szönyegek, zongora, Wertheim-kassa, porcellánok stb. — Szíves meghívásra hához jön. Strada Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 10. szám.

Állást nyor

Egy mindenféle leány jó bizonyítvánnyal felvétetik Cim a Központi Ujságirodában. 4232

Egy szakácsné és egy férjezetlen cselédeány jó fizetéssel elhelyezést talál. Cim: G. Comsa, a biharpüspöki határrendőrség főnöke.

Ujságárusokat felvesz az „Ellenzék” fiókiadóhivatala Str. Vlahuta 23.

Magyar-német gyors- és gépirókisasszony, ki könyvelésben járatos, felvétetik. Cim a kiadóban. 5876

Irodistanó, gyors- és gépirásban járatos, keresetlik. Hamburg American Linie fiókja Piata Mihai Viteazul No 5. 5889

KÜLÖNFÉLE

Fényes egzisztenciát biztosító régi, jóhírnevű kád-fürdő házzal együtt Aradon eladó. — Bővebbet Wallinger irodában Aradon, ahol több eladó szálloda, vendéglő, kávéház, bér- és magánház; éjjeli mulató van előjegyzésben. 5875

Cherche une orais française pour mon garçon de 7 ans. Institutrice Központi Ujságiroda. 5879

50.000 leit több részletben biztos fedezetre kölcsön adok. Cim a kiadóban. 5888

Zongora rövid, kereszt hurok fémszerkezettel eladó. Relics hangzó Parcul Stefan Mare 7. 5887

Eladó Paliszander új ebédlő 28.000. Szép függöny, hencsertakáró, mosdószervizek. Weiss Gizi Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 5870

Pénztárosnő, ki románul is tud, állást változtatna. Cim a kiadóban. 4235

Lakását izlésesen, elegánsan akarja berendezni. Vegye meg a „DAME” régi számát. 8 lei drb-á.

Réti Margit
Himző és előnyomdáját Zöldfa-utca 5.

(Leitner-ház) II em. 1. ajtó alatt folytatja.

A legszebb és legújabb minák előnyomását, továbbá legújabb ráncos-függöny, abrosz és disz-párnák montirozását igen olcsón vállalja.

Eladó házak

A város minden utcájában beköltözhető 60 ezer leitől 3 millióig vannak lakások 1—5 szobáig butorral vagy anélkül, üzletek, souterainek, szőlők, földek stb. Ha házat, üzletet, lakást, szőlőt, földjét, butorozott lakást eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan elintézem azonnal. Bizományba bármit elfogadok.

Weisz Gizi

közvetítő irodája
Str. Tipografiei Nyomda-utca) 4 sz.

PERZSA-szönyegek

gyári szönyegek minden nagyságban, hencsertakárók, függönyök, hálósobák nagy választékban. Wertheim-kasszák minden nagyságban, le szállított árak mellett!

Beck és Benjámín
Str. Cogalniceanu (Várad Zs.-u.) 11.
TELEFON 17-03.

**Az „Építési és Telek-
adásvételi Részvénytársaság”**
napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12.
Értesítési idő: d. u. 4—6-ig

Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük. Házak kezelését elvállaljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpénzekelhelyezését. — Kölcsönöket jelzálogi bekebelezésre, kézzálogra megszerezünk.

Eladó ingatlanok:

Szacsavay-utcán ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-u. 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. — Kereszt-utca 12-a több lakással, kerttel. — Calea Victoriei 51-b (dr. Lakatos-ház) átadható lakással. — Str. Saguna két emeletes bérpalota átadható uri lakással. — Str. Berkovits Ferenc 43. ház átadható üzlettel, lakással, mellette levő üres telek külön is eladó. — Str. Berkovits Ferenc 41. erős bérház átadó két szobás lakással. — Strada Maghiara 5. átadó lakással. — Str. Pavel 15. alatti ház 3 lakással. — Str. Sig. Várad 60. sz. sarokház. Str. Nic. Zsiga 42. számú ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Heltai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Velencepari nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségek, ipartelepnek nagyon alkalmas. Kálvária-utcán gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. fél-

emeletes épület több lakással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vétel 1/3 része rajta maradhat. — Vállalatnak alkalm. 16 szoba és mellékhelyiségeiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. — Lipót-utca 1. alatti ház Alsó Nilgésztelep 100-1 ház, 8 lakással eladó. Str. Ciorogariu 8. darab 1 szobás lakással, neműhely. — Körösoldali Török-zugban Ötvös Mihály-féle szőlő. — Ipa telep. 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, munkaházakkal, 2 hold kiterjedésben. — Templom-utca 19. alatti ház 5 lakással istállóval. Str. Alexandru bérház üzlettel, több lakással. — Váradszőlőse 1 hold beltelekkel bíró kőház, elfoglalható lakással, istállóval eladó. Kismagyar-utca 27. ház átadó lakással. — Dobro 2 hold szőlő, 5 hold erdő 5 hold föld, 2 ház 220.000 leiert eladó. — Fugyivársárhelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járásban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasüzlet, kőlátnak italmérés, kávéház faraktár lakással átadó. Teleki-utca 9. alatti bérházban tágas pince raktárhelyiséggel bérbeadó. Ujvároson 2 utcára nyíló emeletes bérpalota szép modern lakással. Nagyszalontán 1 hold nagy telek, uriszép lakással, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipartelepnek alkalmas. Nilgésztelepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, befizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házat, vagy üzletet, kihelyezendő pénzt jelent be intézetünknek.

A város legjobb helyén újságelárusító bódéhoz némi kaucióval rendelkező árust keres azonnali belépésre a Központi Ujságiroda.

Bélyeggyűjtők figyelembe! Külföldi bélyeg nagy választékban, valamint bélyeg-csomagoló kaphatók Központi Ujságirodában.

BUTOROK

gyönyörű ebédlő, topolya, teleháló és több masszív hálóberendezések állandóan raktáron a legjobb kivitelben, mélyen leszállított olcsó áron kaphatók

Veress Antal asztalos
Str. Matei Corvinul (Batthyány-utca) 4.

Schwartz ékszerész

Str. Vulcan (Nagy Sándor utca) 1.

Vesz, elad, cserél.

Brilláns, arany és ezüst tárgyakból dús választék. — Saját modern műhely: készít, javít, átalakít.

Eladó!!

Uri magánház Szaniszló-utcán, 4 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba lakással, mely azonnal elfoglalható. Souterrain stb. Ára 340.000 L.

Értekezhetni:

„Ardeal” Str. Ciorogariu (volt Uri-u.) 8. sz.
Telefon 203. Telefon 203.

Brilláns,
arany és ezüst tárgyakért magas árat fizetek.

KLEIN

ékszeráruház
Avram Jancu, Kossuth-u. 4
Cimre figyelni!!!

Aki állást keres, alkalmazottat, munkást, cselédet akar felvenni, aki bármit venni, vagy eladni akar, lakást keres, vagy ki akar adni, a legbiztosabb eredményt éri el a Nagyvárad Naplóban feladott apróhirdetés útján.

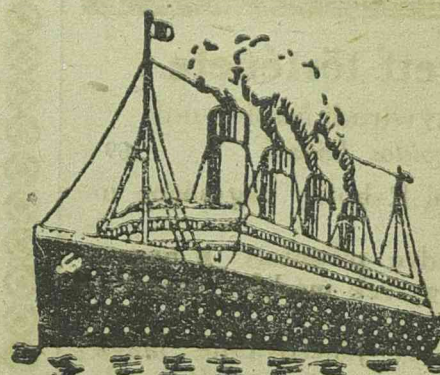
Valódi perzsa függöny, egy szárny eladó olcsó áron. Cim a kiadóban. 41

Remélem tudja már hogy leggyorsabban Intézi el
utlevél ügyeit és VIZUMÁT

Kolozsaváron, Brassóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futáirodája Palace (volt Panonia kávéház).

THE ROYAL MAIL LINE

Legnagyobb és legregényesebb hajóstársaság.

Alapított 1839. Kényelmes utazás!

Lloyd 1993

NEW-YORK, CANADA, BRAZILIA, ARGENTINIA, Cuba és Mexikóba stb.

Hetenkénti gőzösindulás

Hamburg, Cherbourg és La-Rochelle-ből.

Mindennemű felvilágosításért, utlevél, vizum és egyéb formalitásokért forduljanak

„Compania Tranzit”
Bucuresti, Calea Grivitei 153 és fiókjához

Timisoara, Hotel Corona

Pénzküldeményeket Amerikából 8 nap alatt díjmentesen szerzünk meg.